

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

המבקשת: אדם שמונה לו אפוטרופוס
באמצעות האפוטרופוס עו"ד נעה בן ארי ו/או ענת רוזנבאום

נגד

המשיבים: 1. האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ע"י ב"כ עו"ד מוריה משקוביץ

2. המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד יורם ביתן

3. המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד רועי ברומר

פסק דין

1. לפני תביעה לאישור העברה במתנה של 2 נכסי מקרקעין מהמבקשת, שמונה לה אפוטרופוס, לבתה, המשיבה 3. המבקשת הינה אימן של המשיבות 2-3.
2. **ביום 22.1.19** מונו עורכות הדין כאפוטרופוס חיצוניות לגופה ולרכושה של המבקשת בהליך אפוטרופסות מקביל שהתקיים בפניי (א"פ 37566-02-18).
3. **ביום 27.6.19** הוגשה תביעה זו של המבקשת באמצעות האפוטרופסיות החיצוניות וזאת לצורך קבלת אישור ביהמ"ש להעביר במתנה וללא תמורה לבתה- המשיבה 3 את דירת מגוריה של המבקשת בת"א ודירה נוספת שלה בת"א. עוד צויין כי ככל שתאושר ההעברה תרשם הערה בלשכת רישום המקרקעין שתאפשר למבקשת להמשיך להתגורר בדירת מגוריה ללא תמורה עד 120 וכן לקבל לידיה את כל פירות הדירה עד 120 שלה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

4. **במסגרת כתב התביעה** נטען כי המבקשת פונה לאפוטרופסיות פעמים רבות ועותרת להעברת שני נכסי המקרקעין במתנה ללא תמורה למשיבה 3. במסגרת הבקשה (הקצרה ביותר ומונה 10 סעיפים סה"כ) מצויין כי המבקשת רוצה לתת מתנה כבר עכשיו למשיבה 3 מאחר והיא איננה רוצה לתת לבתה השנייה, המשיבה 2. עוד צויין כי המבקשת ערכה צוואה המעניקה את כל רכושה למשיבה 3 ומאחר ו: **"היא יודעת שיהיה בלאגן אחרי מותה ולכן היא רוצה לסדר את ענייניה כבר עתה"**. צויין עוד בבקשה כי המבקשת פנתה לעו"ד אשר ייצג את המשיבה 3 בהליך מינוי האפוטרופוס הקודם, אך הוא הפנה אותה לאפוטרופסיות שמונו לה.
5. בסעיף 7 לכתב התביעה צויין כי: **"האפוט' סבורות כי, העברת הנכסים כבר עתה הינה פתח למלחמות נוספות בין בנותיה [...], ברם, יש לכבד את רצונה [...], ובכפוף לקבלת חו"ד רפואית ספציפית לעניין העברת הנכסים ובכפוף לשמירה על זכויותיה בנכסים הן למגורים והן לקבלת פירות עד אחרית ימיה"**.
6. לאחר הגשת התביעה היא הועברה לתגובת בנותיה של המבקשת- המשיבות 2-3 – ולתגובת ב"כ האפוטרופוס הכללי.
7. **ביום 27.9.19 הוגשה תגובת המשיבה 3.** במסגרת התגובה מציינת המשיבה 3 כי היא **מסכימה** ומצטרפת לבקשה. המשיבה 3 מדגישה כי היא זו המסייעת ועוזרת למבקשת ועומדת לצידה בכל דבר ועניין שנים רבות וארוכות. מנגד מציינת המשיבה 3 כי מערכת היחסים בין המבקשת למשיבה 2 לא הייתה תקינה והדברים באו לידי ביטוי גם בהליך האפוטרופסות הקודם.
8. בסעיף 7 לתגובת המשיבה 3 היא מציינת כי: **"מבוקש להיענות לבקשתה זו. כיבוד רצונה הינו גורם שלא ניתן להתעלם ממנו. המבקשת רשאית וזכאית הייתה לעשות כרצונה וכאוות נפשה בנכסיה. גם היום היא יכולה לעשות כן אך בכפוף לאישור בית המשפט. גם מי שמונה לו אפוטרופוס, יכול ורשאי ליתן הוראות לגבי רכושו בכפוף לאישור בית המשפט"**.
9. **ביום 3.10.19 הוגשה תגובת ב"כ האפוטרופוס הכללי** אשר מציינת את הדברים הבאים:
  1. בבסיס מינוי אפוטרופוס לרכוש הגב' ---- עמד, בין היתר, הסכסוך הרכושי בין בנותיה והרצון להגן על רכושה בשל מצבה הקוגניטיבי.
  2. נראה, כי אין מקום לכל שינוי במצבת רכושה של הגב' ----, שיש בו כדי לאיין ממטרות המינוי.
  3. אם מסוגלת הגב' ---- לקבל החלטות לביצוע דיספוזיציות בסדר גודל כזה ברכושה, עולה ספק באשר לצורך באפוטרופוס לרכושה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
4. לאור האמור לעיל, סבור ב"כ היועמ"ש כי אין מקום לידון בדיספוזיציות הנ"ל עוד בחיי הגב' ---- , אלא אם סבור בית המשפט הנכבד כי אין עוד מקום באפוטרופוס לרכושה.
10. **ביום 7.10.19 הוגשה תגובת המשיבה 2.** בתגובה המקיפה מאוד עובדתית ומשפטית **מתנגדת** המשיבה 2 נחרצות למבוקש בבקשה. במסגרת תגובתה מעלה המשיבה 2 טענות משפטיות הנוגעות לתפקיד האפוטרופסיות גם לאחר תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות וכן טענות עובדתיות הקשורות לעצם ההעברה כעת במסגרת האפוטרופסות של נכסי המקרקעין של האם לידי אחת הבנות בלבד.
11. **המשיבה 2** מדגישה כי העברת הנכסים מנוגדת לטובתה של המבקשת וכי במקום שהאפוטרופסיות ייצגו את טובתה הן פועלות בניגוד לכך ובאופן שיחריף את הסכסוך הרכושי שבין הצדדים.
12. לאחר קבלת תגובות כל המשיבים הוריתי ביום 7.10.19 כי ככל שהאפוטרופסיות של המבקשת עומדות על הבקשה ייקבע מועד דיון.
13. ביום 31.10.19 ניתנה החלטה (לאחר שהתגובה של האפוטרופסיות לא הוגשה במועד והתיק כבר נסגר) כי התיק ייפתח ונקבע מועד דיון במעמד הצדדים.
14. **ביום 15.1.2020** התקיים דיון ארוך ביותר במעמד כל הצדדים ונשמעו בו טענות מקיפות של הצדדים לגבי בקשה זו ובקשה נוספת שהוגשה על ידי המשיבה 2 להעביר את האפוטרופסיות מתפקידן (אשר תידון בתיק האפוטרופסות הקשור).
15. יצוין כי במסגרת הדיון חזרו בהן האפוטרופסיות מהבקשה והמשיבה 3 הצטרפה אליהן. ב"כ המשיבה 2 ביקש כי יינתן פסק דין מפורט בטענות הצדדים. על כן ניתן כעת פסק הדין.
16. **לאחר בחינת הטענות, דין התביעה להידחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.**
17. יאמר עוד כי אף מוטב היה כי תביעה זו לא הייתה מוגשת לבית המשפט.
18. לצורך בחינת תביעה זו יש לבחון גם את הליכי האפוטרופסות שהתנהלו בין הצדדים אשר הובילו למינוי אפוטרופוס חיצוני למבקשת, וזאת 5 חודשים בלבד טרם הגשת התביעה הנוכחית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1
- 2
- 3
- 4 19. ביום 18.2.18 הגישה המשיבה 2 תביעה למינוי אפוטרופוס קבוע לגוף ולרכוש לאם-היא
- 5 המבקשת בבקשה זו (א"פ 37566-02-18).
- 6
- 7 20. הליך מינוי האפוטרופוסות התנהל בפניי קרוב לשנה ופסק הדין למינוי האפוטרופסיות
- 8 החיצוניות ניתן ביום 22.1.19.
- 9
- 10 21. במסגרת ההליך למינוי אפוטרופוס התנגדה המשיבה 3 למינוי. כבר במסגרת התגובה שהוגשה
- 11 על ידה ביום 5.3.18 טענה המשיבה 3 כי מטרת מינוי האפוטרופוס הוא רצונה של המשיבה 2
- 12 "לשלוט על האם ולהשתלט על רכושה".
- 13
- 14 22. במסגרת ההליכים ולאחר קיום דיון במעמד הצדדים ביום 1.5.18, מונה ביום 17.7.18 פרופ' נוי
- 15 להגשת חוות דעת בשאלה האם יש צורך במינוי אפוטרופוס למבקשת.
- 16
- 17 23. ביום 4.9.18 הוגשה לביהמ"ש חוות דעת של פרופ' נוי לאחר בדיקת המבקשת במרפאתו
- 18 (להלן: "חוות הדעת"). במסגרת חוות הדעת צויין לגבי מצבה של המבקשת כי: "תשובותיה
- 19 לאקוניות. מרבה לחזור על משפטים. בתוכן – אין מחשבות שווא. [...] שיפוט – חלקי בלבד.
- 20 אין תובנה למצבה ומגבלותיה. קוגניטיבית – בוצע מבחן מינימנטל שהדגים פגיעה קשה
- 21 בהתמצאות [...]. סך כל הציון שלה הינו 11 מתוך 30 אפשרויות המעיד על פגיעה קוגניטיבית
- 22 בדרגה חמורה".
- 23
- 24 24. בסיכום חוות הדעת צויין לגבי מצבה של המבקשת כי: "כיום עם פגיעה קוגניטיבית
- 25 משמעותית בדרגת חומרה מתקדמת, פגיעה ביכולת לנהל את עניינה היום בכוחות עצמה
- 26 וזקוקה למינוי אפוטרופוס על גופה ורכושה כאחד. כמו כן, פגיעה בזיכרון לטווח ארוך, ידע
- 27 כללי והבנת תהליכים כמו חשבון בנק".
- 28
- 29 25. ביום 22.1.19 לאחר דיון ארוך במעמד הצדדים (לאחר שגם מונתה אפוטרופא לדין על ידי
- 30 ביהמ"ש למבקשת) התקבלה התביעה. במסגרת פסק הדין ציינתי את הדברים הבאים, אשר
- 31 מובאים להלן בהרחבה מאחר והם בעלי חשיבות לבחינת התביעה הנוכחית ותפקיד
- 32 האפוטרופסיות בהקשר זה:
- 33

4. ביום 1.5.2018 התקיים בפניי דיון ארוך ומפורט במעמד הצדדים
ובמעמד ב"כ יועמ"ש רווחה. במסגרת דיון זה התקיים גם שיח של

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

בית המשפט בנוכחות הגב' ---- וב"כ היועמ"ש בלבד. בסוף הדיון
נקבע על ידי כדלקמן:

1. לאחר שנפרסה בפני בית המשפט בכתבי הטענות ובמסמכים שצורפו להם לרבות מסמכי חשבון בנק ובהם העברות בסכומי כסף גבוהים ביותר של הגב' ---- תמונה רחבה ביותר בתחומי חיים שונים של הגב' ----. שוכנעתי כי בוודאי אין מקום לדחות את הבקשה אלא יש צורך לוודא שצרכיה של הגב' מקבלים מענה בהווה ובעתיד.

2. יודגש הן עניינו של תיק זה מחלוקות בין בנותיה של הגב' ---- או סכסוכים כאלה או אחרים בין שתיהן.

3. ההתרשמות לאחר שיחה אורכה ביותר עם הגב' בנוכחות יועמ"ש רווחה ולאחר התנהלות נוספת גם היא ארוכה שהייתה באולם שיש צורך לטובתה של הגב' ---- לבחון את הדברים בהיבטים שונים ובצורה אובייקטיבית שתשרת את טובתה.

4. הסיכום ביקור שצורף על ידי הגב' אין בו די על מנת לשלול צורך בעזרה כזאת או אחרת. גם מינוי אפוטרופוס או תומך החלטות יכול להיות לעניינים מסויימים, לצרכים מסויימים.

5. נקודת הפתיחה ונקודת הסיום הינה לוודא את טובתה של הגב' --. כאשר הגב' התקשתה במסירת פרטים מסויימים יש צורך לבחון כי אכן הפרטים שידועים לה מול העובדות בשטח עולים יחד בקנה אחד.

6. על מנת לא להרבות בשלב הזה בהוצאות ועל מנת לקבל מצב רחבה וכוללת, אני מורה כי הסיוע המשפטי ימנה בתוך 7 ימים מהיום, אפוטרופוס לדין לגב' ---- אשר יגיש דיווח לביהמ"ש בתוך 30 יום לאחר מכן בהיבטים הבאים: קבלת דיווח מהמועדונית אליה הולכת הגב' ---- באופן קבוע לרבות המלצה ככל שיש למועדונית על שינוי כזה או אחר. קבלת דיווח מהלשכה לשירותים חברתיים (אליה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

משוייכת הגב' שכתובתה ----) בדיקת מצבה הרכושי של הגב' ---
- לרבות תזרים שוטף של הכנסות מול הוצאות וכן בדיקה לגבי
משאבים כלכליים עתידיים לרבות חסכוניות. לאחר כל אלה,
לטעמי, לאור הדיון היום יש צורך גם בבדיקה רפואית
אובייקטיבית (ללא נוכחות הבנות, הנכדים, עורכי דין) לבדיקה
הרפואית האובייקטיבית ידאג האפוט' לדין בהעדפה לבדיקה
מתאימה בתוך הקהילה שלא תדרוש הוצאות נוספות. הגורם
הרפואי שיבצע את הבדיקה ייקבע על ידי האפוט' לדין לאחר
שייוועץ גם עם המחלקה לשירותים חברתיים ועם עו"ס
המועדונית המכירה את הגב'. עו"ס המחלקה לשירותים חברתיים
תעביר לאפוט' לדין שלושה שמות של גורמים רפואיים מתאימים
לביצוע הבדיקה מתוכם יבחר האפוט' לדין גורם אחד. "

12. יצויין כי קולה ועמדתה של הגב' ---- נשמעו מראשיתו של הליך זה
במספר אופנים: הן בעצמה ישירות בדיונים (ובפרט השיחה
הארוכה שהתקיימה איתה בדיון ביום 1.5.2018), הן באמצעות
האפוטרופא לדין שמונתה לה על ידי ביהמ"ש והן באמצעות עו"ד
צמח.

13. יובהר כי גם אדם שבית המשפט מוצא שיש למנות לו אפוטרופוס
וגם אדם שכבר מונה לו אפוטרופוס אין הדבר שולל את קבלת
עמדתו באופנים שונים. הגב' ---- נכחה בשני הדיונים וניתן משקל
מהותי ומשמעותי לרצונה. שמיעת עמדתה הינה זכות יסוד של הגב'
----, גם אם בסופו של יום עמדתה איננה מתקבלת.

14. לאור האמור בחוות הדעת וכן ההתרשמות הישירה בדיון מיום
1.5.2018 וכן הדיווחים שהוגשו על ידי האפוטרופא לדין שוכנעתי כי
יש צורך נדרש והכרחי למנות לגב' ---- אפוטרופוס לגוף ולרכוש.

15. המומחה שמונה הינו מומחה מטעם ביהמ"ש אשר נתן חוות דעת
ניטרלית מעמיקה ומפורטת. חוות הדעת לא התבססה ולא הוכרעה
על סמך תשובה אחת שנשאלה הגב' ---- בבדיקה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

16. כמו כן, היו בפני המומחה מסמכים רפואיים לרבות מסמך עליו
מסתמכת הגב' ---- בהתנגדותה למינוי של ד"ר ---- מיום 19.3.2018
במסגרתו צוין כי היא קיבלה במבחן המיני מנטל 22 מתוך 30 וכי
השיפוט תקין. המומחה בחן את מצבה של הגב' ---- במובנים שונים
וגם דברים בהם לא נמצא פגם צוינו על ידו (כך למשל צויין, כי אין
חרדה או דיכאון וכי אין מחשבות שווא).
17. על אף הטענות שנשמעו, בעיקר על ידי עו"ד צמח והגב' ---- עצמה,
שאר הצדדים מסכימים לגבי עצם המינוי, לרבות המשיבה 2 אשר
חפצה להיות אפוטרופא לגוף ולרכוש של האם.
[...]
19. לאור טענות שעלו בדיון (על ידי עו"ד צמח בעיקר) אני מבקשת
להבהיר כי טרם מינוי האפוטרופוס לגב' ---- נבדקו הדברים
לעומקם בעיקר באמצעות המומחה שמונה על ידי בית המשפט וכן
באמצעות הדוחות שהוגשו על ידי האפוטרופא לדין וכן ניתנה
לצדדים זכות לפרט בהרחבה עמדתם בכל הנושאים שעל הפרק.
בדיון מיום 1.5.2018 שוכנעתי כי יש צורך לבחון את המצב לעומקו.
גם אז לא ניתן סעד סופי עד אשר התקבלו עמדות כל הצדדים לרבות
הגב' ---- עצמה ועד אשר התברר המצב אשר מצריך מינוי.
20. יצויין כי גם האפוטרופא לדין וגם ב"כ יועמ"ש רווחה ציינו, ובצדק,
כי מצבה של הגב' אינו מאפשר שימוש בחלופות האחרות אשר
אפשריות משפטית על פי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.
21. אשר על כן, ולאור כל הנימוקים לעיל, שוכנעתי כי יש מקום
להורות על מינוי אפוטרופוס לגוף ולרכוש לגב' ----.
22. כעת, יש להכריע בסוגיית זהות האפוטרופוס.
23. דרך המלך גם על פי המתווה של חוק הכשרות המשפטית
והאפוטרופסות הינה מינוי של אדם הקרוב לאדם שמתמנה לו
אפוטרופוס, ובפרט בני משפחה מדרגה ראשונה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 19-06-61062 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
24. בנסיבות משפחה זו שוכנעתי כי העתרות לבקשתה של המשיבה 2 למנותה לאפוטרופוס לגוף ולרכוש או רק לגוף עם אפוטרופוס חיצוני לרכוש, לא תשרת בצורה מיטבית את טובתה של הגב' ----.
25. לא נעלמה מעיני בקשתה החוזרת ונשנית של הגב' ---- למנות את המשיבה 2 לאפוטרופוס היה ובית המשפט ימצא שיש צורך לעשות כן.
26. אולם ההתרשמות הישירה מהדיונים מדבריה של הגב' ---- בשילוב התרשמותו של המומחה לגבי מצבה וכן דיווחי האפוטרופא לדין שיכנעוני כי אין לקבל עמדה זו לטובתה של הגב' ----.
27. המחלוקות בין בנותיה של הגב' ---- ברורות וניכרות. המחלוקות בין הבנות הינן נדבך אחד אך לא יחיד במסגרת השיקולים למינוי אפוטרופוס חיצוני.
28. **ההחלטה לגבי זהות האפוטרופוס נובעת אך ורק מההתרשמות מה ישרת את טובתה של הגב' ---- בצורה הטובה ביותר ומי יהיה הגורם אשר יתן מענה אובייקטיבי כולל ושלם לכל צרכיה.**
29. מינוי אפוטרופוס איננו אות לשבח כפי שאיננו ציון לגנאי שעה שאין מינוי. מאחר והמחלוקות נוגעות באופן ישיר לגבי טיפול רפואי ונפשי להם זקוקה הגב' ----, מענה רכושני נכון וכולל, בדיקת התנהלות רכושית גם לגבי העבר וקבלת החלטות באופן יום יומי, הרי שמינוי של המשיבה 2 יגרום למצב שבו בכל עניין ועניין תידרש התערבותו של בית המשפט. כמו כן, לא שוכנעתי כי תתקיים היועצות נדרשת ובנפש חפצה עם המבקשת.
30. מינוי של אפוטרופוס חיצוני אובייקטיבי יבטיח את מקומן הנכון של שתי הבנות בחייה של האם וכן יבטיח היועצות עם שתיהן במידת הצורך בנושאים מהותיים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1 31. מיני אפוטרופוס חיצוני יבטיח כי קבלת ההחלטות הנוגעת לגב' ----
2 תהיה אך ורק מנקודת המוצא של טובתה ומילוי צרכיה וללא
3 שיקולים אחרים נוספים.
4
- 5 32. שקלתי האם יש מקום לפיצול בין המינוי לגוף ולרכוש. אולם, לאור
6 המחלוקות הנוגעות לדברים אשר קבלת ההחלטות לגביהן כוללת
7 החלטות בפן הגוף ובפן הרכושי, הרי שהפרדה תיצור חרפת
8 הסכסוך והמשך ההתנהלות המשפטית בכל עניין ועניין, דבר שלא
9 ישרת את טובתה של הגב' ----.
10
- 11 33. [...].
12
- 13 34. האפוטרופסיות יבדקו את מצבה הרכושי העדכני של הגב' ---- וכן
14 יבדקו פעולות שבוצעו בשנה האחרונה (החל מחודש 1/2018 ואילך)
15 מבחינה רכושית. ככל שהאפוטרופסיות יסברו כי יש להרחיב את
16 הבדיקה למועדים קודמים יותר ולפעולות משפטיות נוספות שבוצעו
17 על ידי הגב' ---- טרם לכך, יגישו בקשה מתאימה.
18
- 19 35. האפוטרופסיות יעדכנו את בנותיה של הגב' ---- בכל עניין מהותי
20 שיש לקבל לגבי החלטה וישמעו את עמדתן. האפוטרופסיות יפגשו
21 באופן שוטף עם הגב' ---- ויתנו מקום ומשקל גם לבקשותיה. "
22
23
- 24 26. חמישה חודשים לאחר מינויו של האפוטרופסיות החיצוניות הוגש הליך זה.
25
- 26 27. תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות קבע עקרונות היוצקים תוכן למינוי
27 אפוטרופוס, תפקידו, מעמדו של האדם אשר מונה לו אפוטרופוס, הצורך לשמוע את קולו
28 ובחינת מצבו, צרכיו וטובתו.
29
- 30 28. יודגש כי כבר בפסק הדין במסגרתו מונה אפוטרופוס למבקשת צוינו חלק ממטרות המינוי
31 הספציפי, בין השאר ציינתי כי מינוי אפוטרופוס חיצוני אובייקטיבי יבטיח את מקומן הנכון
32 של שתי הבנות בחייה של האם וכן יבטיח היוועצות עם שתיהן במידת הצורך בנושאים
33 מהותיים. עוד ציינתי כי מינוי חיצוני יבטיח כי קבלת ההחלטות הנוגעות למבקשת תהיה אך

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1 ורק מנקודת המוצא של טובתה ומילוי צרכיה וללא שיקולים אחרים נוספים. עוד נדרשו
2 האפוטרופסיות לבחון פעולות רכושיות שבוצעו על ידי המבקשת עצמה טרם המינוי.
3
4 29. יתרה מכך, ציינתי מפורשות כי לאור המחלוקות הנוגעות לפן הרכושי ולפן הגוף יש מקום
5 למינוי אחד לגוף ולרכוש על ידי גוף חיצוני. ציינתי כי המטרה הינה שלא להחריף את הסכסוך
6 בין הבנות, ולא להמשיך את ההתנהלות המשפטית דבר אשר לא ישרת את טובתה של
7 המבקשת.
8
9 30. **התביעה הנוכחית אינה לוקחת בחשבון את הכללים המנחים שנקבעו למינוי החיצוני.**
10
11 31. העברה במתנה של כל זכויותיה של המבקשת בנכסי מקרקעין לבת אחת בלבד ללא תמורה –
12 וכאשר מצוין מפורשות כי הדבר נועד להקדים את חלוקת הירושה של המבקשת - מהווה
13 חרפת הסכסוך בין הבנות ובין המשיבה 2 לבין אימה המבקשת ואינה עולה בקנה אחד עם
14 טובתה של המבקשת.
15
16 32. העברה במתנה של כל נכסי המקרקעין למשיבה 3 איננה מבטיחה את: "מקומן הנכון של שתי
17 הבנות בחייה של האם" כפי שהוריתי בעת מינוי האפוטרופוס החיצוני.
18
19 33. ההעברה במתנה של נכסי המקרקעין לבת אחת בלבד איננה מקיימת היוועצות עם שתי הבנות
20 בנושאים מהותיים כפי שהוריתי בעת מינוי האפוטרופוס החיצוני והיא מהווה העדפה של בת
21 אחת כלפי השניה בכסות האפוטרופסות. יודגש - הסכסוך הרכושי בין הבנות היה בבסיס הליך
22 המינוי ומטרת המינוי החיצוני נועדה להוציא את הסכסוך הרכושי בין הבנות ממשוואת קבלת
23 ההחלטות הנוגעת למבקשת.
24
25 34. יתרה מכך, וזהו לב ליבו של העניין: **הבקשה איננה לוקחת בחשבון את טובתה, מילוי צרכיה**
26 **וזכויותיה הבסיסיות ביותר של המבקשת ונותנת מעמד מכריע לקולה של המבקשת בלבד.**
27
28 35. הצורך לשמוע את האדם שמונה לו אפוטרופוס הוא צורך דיוני ומהותי. שמיעת קולה של
29 המבקשת נעשתה באופן נרחב בהליך האפוטרופסות כפי שציינתי לעיל וגם בהליך זה. שמיעת
30 קולה של המבקשת באופנים שונים הינה זכות יסוד של המבקשת וחובתו של בית המשפט
31 לקיימה. אולם אין זהות בין שמיעת קולה והתחשבות בעמדתה של המבקשת לבין היעדרות
32 בית המשפט לרצונה.
33
34 36. ככלל "רצונו של אדם – פְּבוֹדוֹ". עם זאת, בעת הליך למינוי אפוטרופוס או בהליך הקשור אליו,
35 אין זהות בין שמיעה והקשבה לקולו של האדם שמונה לו אפוטרופסות, לבין השיקולים שעל
36 בית המשפט לשקול בעת בחינת טובתו, צרכיו וזכויותיו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

37. חוות הדעת של פרופ' נוי הצביעה במפורש על חוסר היכולת של המבקשת לשקול שיקולים נרחבים ומורכבים ולקבל החלטה מושכלת בענייני רכוש ולאור שיקולים בסיסיים נדרשים. חו"ד של פרופ' נוי ציינה מפורשות כי קיימת פגיעה קוגניטיבית משמעותית בדרגת חומרה מתקדמת. יצוין כי בשל כך ציינתי מפורשות בפסק הדין למינוי אפוטרופוס כי מצבה של המבקשת איננו מאפשר שימוש בחלופות האחרות אשר אפשריות על פי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות. על כן הטענה של האפוטרופסיות כי יש לקיים את רצונה של המבקשת, אינה יכולה להתקבל מתוך הבנת מכלול הנסיבות הקשורות למצבה הקוגניטיבי של המבקשת.

38. אדם אשר מונה לו אפוטרופוס משמיע פעמים רבות טענות כלפי חלק מבני משפחתו וכלפי גורמים אחרים הקרובים אליו לרבות טענות כי אין הוא חפץ להיות עמם בקשר. לא ניתן לבחון טענות אלה במנותק ממצבו של אותו אדם. מצופה מהאפוטרופוס המתמנה וכן מכל קרובי משפחתו של האדם שמונה לו אפוטרופוס להבין את המצב הקוגניטיבי, להתעלות מעליו ולבחון את טובתו ואת צרכיו במנותק ממנו.

39. **מתן בכורה לקולה של המבקשת חותר תחת זכויותיה של המבקשת עצמה והוא בניגוד לטובתה.**

40. יש לקחת בחשבון את חייה של המבקשת, המשפחה שהקימה, הפירות והנכסים שצברה טרם מחלתה ולא לתת לקולות מחלתה להכתיב גם את אחרית ימיה. מתן משקל מכריע לקולה של המבקשת במנותק מצרכיה וטובתה לא יכולים לעלות בקנה אחד עם הצורך המוכח למינוי אפוטרופוס. שעה שבית המשפט שקל במסגרת הליך המינוי את טובתה של המבקשת, טובתה אינה יכולה לסגת שעה שקולה נשמע.

41. סעיף 39(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות קובע כי על האפוטרופוס שהתמנה: "לדאוג לעניינים שנמסרו לו על ידי ביהמ"ש ולפעול לשמירת הזכויות, האינטרסים והצרכים של האדם ולקבל החלטות בקשר אליהן..." בסעיף 47(א)(ב5) – (ג5) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות נדרש כי בית המשפט יאשר את ביצוע הפעולה המשפטית או המתנה שאינה נהוגה בנסיבות העניין.

42. הבקשה שבפניי אינה עונה על התנאים הנדרשים בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות. הבקשה לאקונית ביותר. הבקשה מסתמכת אך ורק על רצונה של המבקשת. **אין בבקשה כל נימוק מדוע העברת כל נכסי המקרקעין של המבקשת לידי בתה במתנה תואמת את טובתה, צרכיה וזכויותיה הבסיסיות ביותר ושומרת על זכויותיה ואינטרסיה.**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

43. אין בבקשה כל פרט כלכלי שיכול לאפשר לביהמ"ש להתרשם ממצבה הכלכלי של המבקשת, לבחון מה התכנית הכלכלית להבטחת זכויותיה עד 120, כיצד העברת כל נכסי המקרקעין עולה בקנה אחד עם הצורך להבטיח למבקשת מענה גופני, רפואי, רכושי ורגשי. זאת, בפרט כאשר ידוע כבר עתה לאור הפרטים הרפואיים הרבים שהוכחו בתיק האפוטרופוסות כי מצבה מורכב ודורש טיפל בהתאם.

44. במסגרת הדיון בפניי ציינו האפוטרופסיות כי לשיטתן למבקשת יש כספים נזילים רבים בחשבון הבנק (כ- 2.5 מיליון ₪), וכי זכותה של המבקשת למגורים תובטח באמצעות רישום הערה מתאימה בלשכת רישום המקרקעין. אין בידי לקבל טיעון זה. מעבר לכך שלא נעשתה בדיקה כלכלית מהותית מעמיקה, אין הסבר מדוע יש להעביר לבת את כל נכסי המקרקעין במתנה ללא תמורה ועוד את נכס המקרקעין המרכזי של המבקשת שהוא דירת מגוריה.

45. על כן ורק בשל היעדר הפירוט ניתן היה להורות על דחיית הבקשה.

46. **ועיקר העיקרים - הבקשה מתעלמת מתפקידן של האפוטרופסיות לפעול באופן אשר ישקף את: "מקומן הנכון של שתי הבנות בחייה של האם" (סעיף 30 לפסק הדין בתיק האפוטרופסות, א"פ 18-02-37566).**

47. במסגרת הדיון התנהל שיח ארוך ביותר בין בית המשפט לאפוטרופסיות לגבי כך שלא נעשתה פעולה ממשית לקדם את איחוי הקרע בין המשיבה 2 לבין המבקשת. טענת האפוטרופסית הינה כי מתקיימות שיחות עם המבקשת בנושאים אלה, וכי לא ניתן להכריח אותה להיות בקשר עם המשיבה 2. אין בידי לקבל עמדה זו.

48. תפקידו של האפוטרופוס החיצוני שמונה בפרט במצבים נפוצים של סכסוך רכושי בין בני משפחה, וכאשר הייתה התייחסות מפורשת למערכת היחסים בין המבקשת לשתי בנותיה בעת המיני וכנימוק לו, הוא לפעול גם במישור זה ללא לאות וכאשר הדבר משרת את טובתה של המבקשת וזכותה הבסיסית לקשר טוב ומיטיב עם שתי בנותיה.

49. מינוי האפוטרופוס החיצוני נדרש על מנת לבחון את מצבו של האדם שמונה לו אפוטרופוס במנותק מהסכסוך הרכושי המתנהל בין בני המשפחה לגבי רכוש. אין להשלים עם מצב שבו תחת האפוטרופסות מוגשת בקשה שההיעדרות לה הינה החרפת הסכסוך הרכושי לגבי רכוש של המבקשת ועוד בחייה והקדמת חלוקת ירושתה (וזאת אף מבלי להיכנס לשאלה המשפטית של היכולת לערוך עיסקאות בירושה עתידית על פי חוק הירושה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 19-06-61062 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- 1
- 2 50. זכויותיה הבסיסיות של המבקשת אינן מקבלות מענה בהגשת בקשה שכל תכליתה הוצאה
- 3 מרשותה של נכסי המקרקעין היחידים שיש לה והעברתם בשלב זה של חייה למשיבה 3 ועוד
- 4 ללא כל תמורה.
- 5
- 6 51. בהליך האפוטרופסות הקודם ביקשה המבקשת כי המשיבה 3 היא שתתמנה כאפוטרופוס
- 7 לגופה ולרכושה. טענותיהן של המבקשת ושל המשיבה 3 לגבי מינוייה של המשיבה 3 נדחו בפסק
- 8 הדין בו מונו האפוטרופסיות הנוכחיות. איש מהצדדים לא הגיש ערעור על פסק הדין. אישור
- 9 של בקשה להעברה במתנה של כל נכסי המקרקעין למשיבה 3 חייב לקחת בחשבון באופן נדרש
- 10 ומחמיר כי אך לפני זמן קצר המשיבה 3 עצמה טענה כי היא זו המטפלת הלכה למעשה
- 11 במבקשת. על כן, **ניתן גם לראותה כאפוטרופסית בפועל על כל המשתמע מכך**, ולהחמיר את
- 12 הדרישה להוכחה בעת ההליך בו מתבקש להעביר אליה רכוש ועוד במתנה.
- 13
- 14 52. יתרה מכך בפסק הדין בו מיניתי את האפוטרופסיות החיצוניות צויינה החלטה קודמת
- 15 במסגרתה התברר כי היו העברות בסכומי כסף גבוהים ביותר של המבקשת. עוד צויין כי יש
- 16 לוודא שצרכיה של המבקשת מקבלים מענה בהווה ובעתיד. בנסיבות הללו, ניתן לראות את
- 17 המשיבה 3 כחבה כלפי המבקשת בחובת נאמנות, ועל כן הקריטריונים להעברה של נכסים
- 18 במתנה חייבים להיות מחמירים יותר.
- 19
- 20 53. בפסק הדין שניתן אך לאחרונה בבית המשפט המחוזי עמד בית המשפט על העקרונות הקשורים
- 21 לעסקאות במסגרת האפוטרופסות (ראו: עמ"ש 19960-05-18 ר' י' ואח' נ' י' י' (7.1.2020)).
- 22 צויין בפסק הדין החשש כי ככל שיתאפשר לתת מתנות בין האדם שמונה לו אפוטרופוס
- 23 לאפוטרופוס שהתמנה לו הדבר עלול להשפיע על המניע למתן המתנה ועלול לפגום בטוהר
- 24 המניעים של העברת הרכוש (ראו סעיף 21 לפסק הדין).
- 25 עוד הודגש בעמ"ש 19960-05-18 כי כאשר מדובר במתנה במקרקעין הבדיקה לגבי גמירות דעתו
- 26 של נתן המתנה חייבת להיות קפדנית במיוחד.
- 27
- 28 54. בענייננו חוות דעתו של פרופ' נוי מעלה כי המבקשת, עם כל הצער שבדבר, אינה יכולה לשקול
- 29 שיקולים מורכבים ואינה יכולה לקבל החלטות מהותיות בנושא הרכושי תוך לקיחה בחשבון
- 30 של אינטרסים שונים. לכך יש להוסיף כי בבקשה זו למעט רישום הערה על זכותה של המבקשת
- 31 להמשיך להתגורר בדירת מגוריה אין שום חיוב מצידה של המשיבה 3.
- 32
- 33 55. העברה של נכסי המקרקעין ובפרט של דירת מגוריה של המבקשת לידיה של המשיבה 3 נוטלת
- 34 מהמבקשת זכויות קנייניות ומונעת ממנה את המשך הבטחת עתידה הרכושי והגופני. בנסיבות

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

- הללו לא ניתן לומר שנשמרו בכל צורה שהיא זכויותיה, טובתה והאינטרסים המורכבים של המבקשת.
56. בעניינינו המשיבה 3 שימשה עד לא מזמן כמטפלת העיקרית של המבקשת והנושאים הרכשיים וחלוקת נכסיה של המבקשת כבר עמדו בבסיס הליך מינוי האפוטרופוס ולא ניתן לנתקם מהשיקולים כעת. הסכמתה של המשיבה 3 לבקשה בתחילה וחזרתה מכך רק בדיון שהתקיים בפניי, מטילה צל כבד על התנהלותה ושיקוליה לגבי טובתה של המבקשת במנותק מטובתה שלה עצמה.
57. העתרות לבקשה תהווה אישור לסכסוך הרכושי המשפחתי ואף עלולה להוביל לבקשות נוספות ופעולות נוספות שאינן לטובתה של המבקשת.
58. באותה מידה שהוגשה בקשה זו ובה התבקש ביהמ"ש לאשר את העברת נכסי המקרקעין ניתן היה להגיש בקשות אחרות אשר היו מאפשרות למבקשת שלא לעסוק בעניינים הרכשיים יותר ובוודאי לא בחלוקת נכסיה העיקריים רק לאחת מבנותיה.
59. **אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, ולאחר ששוכנעתי כי הבקשה אינה עולה בקנה אחד עם טובתה של המבקשת, הבקשה נדחית.**
60. בכל הנוגע להוצאות ההליך – אאפשר למשיבה 2 (שביקשה זאת מפורשות בדיון) להגיש בקשה נפרדת בענין זה.
61. בכל הנוגע להליכי האפוטרופסות ניתנת החלטה כעת במקביל בתיק האפוטרופסות.
62. פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.
63. **המזכירות תסגור את התיק.**
- ניתן היום, כ"ד טבת תש"פ, 21 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

א"פ 61062-06-19 אדם שמונה לו אפוטרופוס נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

תמר סנונית פורר, שופטת

1
2
3
4
5
6
7